

Brouwerskolkweg 2

Natuurtoets

Gemeente Bloemendaal

11 april 2017

Project Brouwerskolkweg 2
Opdrachtgever Gemeente Bloemendaal

Document Natuurtoets
Status Definitief
Datum 11 april 2017
Referentie 0000100436/17-005.380

Projectcode 0000100436
Projectleider ir. R.J.J. Eijsbouts
Projectdirecteur ing. M. Kraneveld

Auteur(s) T.J.A. Puts MSc
Gecontroleerd door drs. A.J. Esmeijer-Liu
Goedgekeurd door ir. R.J.J. Eijsbouts

Paraaf

Adres Witteveen+Bos Raadgevende ingenieurs B.V.
Van Twickelostraat 2
Postbus 233
7400 AE Deventer
+31 (0)570 69 79 11
www.witteveenbos.com
KvK 38020751

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Witteveen+Bos is gecertificeerd op basis van ISO 9001.

© Witteveen+Bos

Niets uit dit document mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt in enige vorm zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Witteveen+Bos Raadgevende ingenieurs B.V. noch mag het zonder dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd, behoudens schriftelijk anders overeengekomen. Witteveen+Bos aanvaardt geen aansprakelijkheid voor enigerlei schade die voortvloeit uit of verband houdt met het wijzigen van de inhoud van het door Witteveen+Bos geleverde document.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doel	1
1.3	Leeswijzer	1
2	PLANGEBIED EN VOORGENOMEN ACTIVITEITEN	2
2.1	Plangebied	2
2.2	Voorgenomen activiteiten	2
3	TOETSINGSKADER	4
3.1	Wet natuurbescherming	4
3.1.1	Gebiedsbescherming	4
3.1.2	Soortenbescherming	5
3.2	Provinciaal beleid - Natuurnetwerk Nederland & weidevogelleefgebieden	6
4	WET NATUURBESCHERMING - VOORTOETS	9
4.1	Afbakening	9
4.1.1	Beschermde gebieden	9
4.1.2	Verstoringsaspecten en instandhoudingsdoelen	11
4.2	Effectbepaling en -beoordeling Natura 2000-gebied Kennermerland-Zuid (meervleermuis)	13
4.2.1	Verstoring door geluid, licht en trilling	13
4.3	Conclusies Voortoets	15
5	WET NATUURBESCHERMING - SOORTENBESCHERMING	16
5.1	Methode	16
5.2	Beschrijving per soortgroep	16
5.2.1	Vaatplanten	16
5.2.2	Grondgebonden zoogdieren	17
5.2.3	Vleermuizen	18
5.2.4	Vogels	22

5.2.5	Vissen	23
5.2.6	Amfibieën en reptielen	23
5.2.7	Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden	25
6	NATUURNETWERK NEDERLAND	27
6.1	Gegevens	27
6.2	Effecten en conclusies	28
7	CONCLUSIES	29
7.1	Gebiedsbescherming (Voortoets)	29
7.2	Soortenbescherming	29
7.3	Natuurnetwerk Nederland	31
8	REFERENTIES	32
	Laatste pagina	32
	Bijlage(n)	Aantal pagina's
I	Licht- en geluidverstoring vleermuizen	2

1

INLEIDING

1.1 Aanleiding

De gemeente Bloemendaal is voornemens het perceel langs de Brouwerskolkweg 2 in Overveen (gemeente Bloemendaal) de nieuwe bestemming 'wonen' te geven en het perceel vervolgens te verkopen. Na de verkoop zal het bestaande monumentale pand worden verbouwd tot appartementen. Tevens wordt er een nieuw gebouw bijgebouwd. Voor de voorbereiding van het bestemmingsplan van de Brouwerskolkweg is in 2013 al een Natuurtoets uitgevoerd. Dit onderzoek is inmiddels gedateerd. De gemeente heeft daarom aan Witteveen+Bos gevraagd een nieuw ecologisch onderzoek in de vorm van een Natuurtoets uit te voeren.

1.2 Doel

In de Natuurtoets wordt bepaald of de aanleg en het gebruik van de nieuwe bestemming 'Brouwerskolkweg 2 in Overveen' effecten hebben op de volgende bestaande natuurwaarden in en rond het plangebied:

- Natura 2000 (Wet natuurbescherming - gebiedsbescherming);
- Vogel- en Habitatrichtlijnsoorten en andere nationaal beschermde soorten (Wet natuurbescherming - soortenbescherming);
- Natuurnetwerk Nederland (Provinciaal beleid).

In de toets wordt ook bepaald welke vervolgstappen eventueel nodig zijn.

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 omvat een beschrijving van het plangebied en de voorgenomen activiteiten. Hoofdstuk 3 behandelt het toetsingskader voor de Wet natuurbescherming en het provinciale natuurbeleid. In hoofdstuk 4 is vervolgens een Voortoets uitgewerkt met betrekking tot gebiedsbescherming binnen de Wet natuurbescherming. Daarop volgend is in hoofdstuk 5 een Soortenbeschermingstoets (Wet natuurbescherming) uitgewerkt. In hoofdstuk 6 vindt de toetsing en beoordeling in relatie tot het provinciale natuurbeleid plaats (Natuurnetwerk Nederland en Weidevogelleefgebieden). In hoofdstuk 7 zijn de conclusie uit hoofdstukken 4, 5 en 6 samengevat. Tot slot is in hoofdstuk 8 de geraadpleegde literatuur weergegeven.

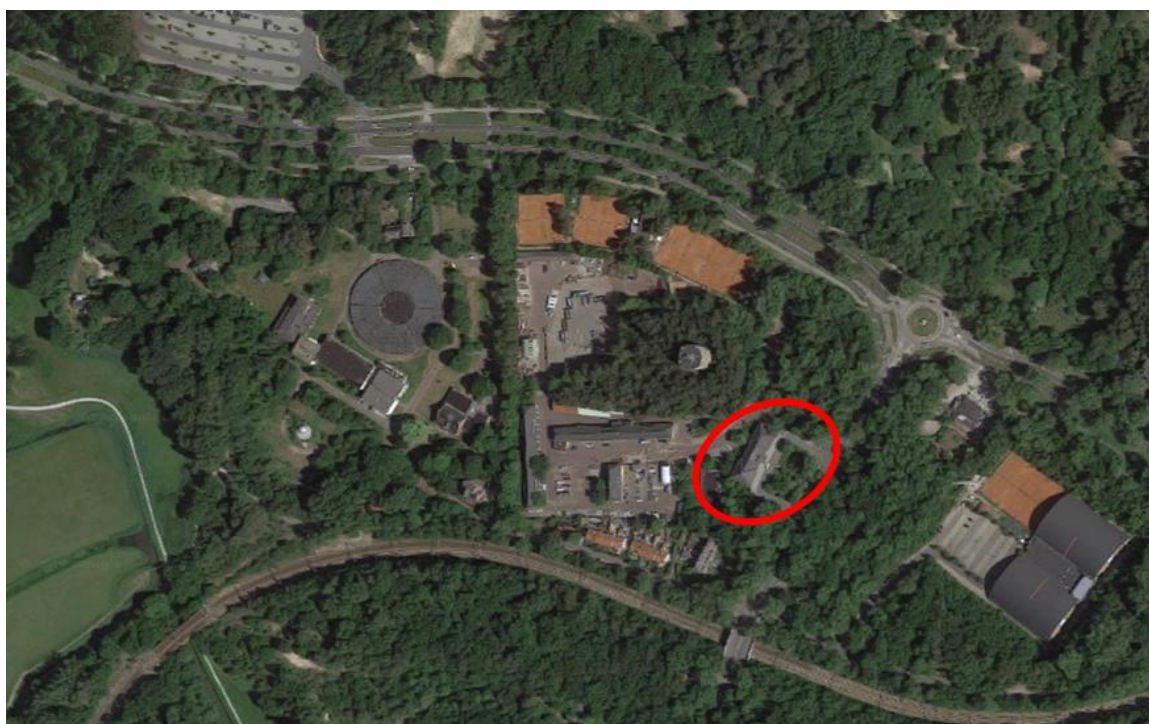
2

PLANGEBIED EN VOORGENOMEN ACTIVITEITEN

2.1 Plangebied

Het perceel van de Brouwerskolkweg 2 ligt in het westelijke deel van de plaats Overveen (gemeente Bloemendaal), in de provincie Noord-Holland. Het plangebied en de omgeving liggen op een aantal oude duinen en bestaan uit een afwisseling tussen gebouwen, wegen, parkeerplaatsen, bossen en struwelen. Direct ten westen van het plangebied ligt een milieustraat (afbeelding 2.1). Het plangebied is aan het westen, zuiden en noorden omsloten (op minimaal 75 m afstand) door het Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid.

Afbeelding 2.1 Indicatie van het plangebied (rode arcering) ten opzichte van de omgeving

2.2 Voorgenomen activiteiten

Nadat de wijziging van het bestemmingplan definitief is, verkoopt de gemeente Bloemendaal het perceel aan de Brouwerskolkweg 2. Het perceel wordt verkocht aan een projectontwikkelaar, welke pas na aankoop een definitief plan maakt voor de locatie. Op het moment van schrijven van deze Natuurtoets is daarom niet inzichtelijk welke ontwikkelingen en werkzaamheden er exact plaats gaan vinden. Wel is bekend dat het bestaande monumentale pand, een kantoor van de gemeente Bloemendaal (zie roze arcering in afbeelding 2.2), niet gesloopt maar enkel gerenoveerd/verbouwd wordt. Er worden geen buitenmuren afgebroken. Op

een bouwvlak ten zuiden van het kantoorgebouw wordt in ieder geval een nieuw pand gebouwd. Naar verwachting worden er op de gehele planlocatie 20 appartementen gerealiseerd.

Afbeelding 2.2 Plangebied van de Brouwerskolkweg 2. Roze geeft het bestaand, te vernieuwen pand weer. In rood is het bouwvlak aangegeven waarop een nieuw gebouw wordt gebouwd [lit. 2]

In deze Natuurtoets gaan we uit van de volgende typen werkzaamheden in de aanlegfase:

- kappen van bomen en rooien van struiken en ondergroei;
- bouwrijp maken van nieuwe bouwvlak (ontgraven);
- aan- en afvoer van materiaal en materieel;
- storten van funderingen, timmer- en metselwerk, aanleggen van bestratingen;
- werkzaamheden aan gevel en dak bestaande gebouw;
- werkzaamheden aan binnenzijden van beide gebouwen;
- werkzaamheden aan spouwmuren.

Er wordt ervan uitgegaan dat er met de nieuwe bestemming 'wonen' (ongeveer 20 appartementen) niet meer menselijke activiteit (personen, verkeersbewegingen) optreedt in vergelijking met de huidige bestemming 'kantoren' (ongeveer 40 werknemers en aanloop van inwoners van de gemeente). Wel wordt er mogelijk aanvullende straat- en buitenverlichting geplaatst en is mogelijk de verdeling van verkeersbewegingen anders (meer bewegingen na kantoortijden).

N.B. Na vaststellen van het definitieve plan voor de Brouwerskolkweg 2, dient getoetst te worden of bovenstaande uitgangspunten nog steeds gelden in relatie tot de aanlegfase (werkzaamheden) en gebruiksfase. Indien dit niet het geval is en er bijvoorbeeld andere typen werkzaamheden plaatsvinden dan hierboven genoemd, dienen deze aanvullend getoetst te worden aan de beschermde natuurwaarden in (de omgeving van) het plangebied.

TOETSINGSKADER

3.1 Wet natuurbescherming

3.1.1 Gebiedsbescherming

In hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming zijn de bepalingen voor gebiedsbescherming vastgelegd. De regels hebben als doel het beschermen en in stand houden van natuurgebieden met bijzondere of kwetsbare waarden. Hiermee zijn internationale verplichtingen uit de Vogelrichtlijn (VR) en Habitatrichtlijn (HR), maar ook verdragen als bijvoorbeeld het Verdrag van Ramsar (Wetlands) in nationale regelgeving verankerd.

Nederland past een vergunningstelsel toe bij de bescherming van Natura 2000-gebieden. Projecten of andere handelingen, die gelet op de instandhoudingdoelen, verslechterende of significant verstorende gevolgen kunnen hebben op de beschermde natuur in een Natura 2000-gebied, zijn volgens artikel 2.7, lid 2 van de Wet natuurbescherming vergunningplichtig. Voor elke ontwikkeling in of nabij een Natura 2000-gebied dient te worden beoordeeld of kan worden uitgesloten dat de werkzaamheden/ontwikkeling een significant negatief effect hebben op de beschermde natuurwaarden in het betreffende gebied. Indien significant negatieve effecten niet op voorhand kunnen worden uitgesloten, dient een 'passende beoordeling' te worden uitgevoerd. Kunnen dergelijke significante effecten wel worden uitgesloten, maar kan er wel enige verslechtering plaatsvinden, dan is een verslechteringstoets vereist.

In het geval de passende beoordeling niet de zekerheid verschaft dat er geen sprake is van een aantasting van de natuurlijke kenmerken van het betrokken Natura 2000-gebied, moet de vergunning, c.q. de instemming, worden geweigerd, tenzij aan de 'ADC-criteria' voldaan wordt. Dit betekent dat er geen alternatieven zijn, er sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang en dat door compensatie de algehele samenhang van het Natura 2000-netwerk gewaarborgd blijft.

Effecten op Natura 2000-gebieden worden beoordeeld aan de hand van de instandhoudingsdoelen die in de aanwijzingsbesluiten voor de betreffende gebieden zijn vastgesteld. Instandhoudingsdoelen betreffen zowel habitattypen als habitat- en vogelsoorten. In het kader van de alternatievenafweging wordt beoordeeld of er onderscheid is in de mate waarin de verschillende alternatieven effect hebben op de instandhoudingsdoelen en of er voor de verschillende alternatieven de kans bestaat dat significant negatieve effecten optreden.

Programma aanpak stikstof (PAS)

Op 1 juli 2015 is het Programma Aanpak Stikstof in werking getreden. Het PAS steunt op twee pijlers om de doelen van Natura 2000-gebieden zeker te stellen: daling van stikstofdepositie en ecologische herstelmaatregelen. Als gevolg van de daling van de stikstofdepositie en de in het programma opgenomen herstelmaatregelen kunnen in en rondom de Natura 2000-gebieden economische activiteiten worden toegelaten die stikstofdepositie veroorzaken. De totale hoeveelheid stikstofdepositie die voor de groei van bestaande activiteiten en nieuwe economische ontwikkelingen beschikbaar is, is de zogenoemde 'depositieruimte'. Hiervan kan een gedeelte in de vorm van 'ontwikkelingsruimte' worden toegewezen aan nieuwe activiteiten.

Initiatiefnemers kunnen een beroep doen op de PAS bij hun vergunningaanvraag voor nieuwe en uitbreiding van bestaande activiteiten. De PAS levert dan de onderbouwing dat er geen natuurdoelen in gevaar komen. Voor elk project op de prioritaire projectenlijst is ontwikkelingsruimte gereserveerd. Prioritaire projecten zijn projecten van aantoonbaar nationaal of provinciaal maatschappelijk belang. In de bijlage van de Regeling programmatische aanpak stikstof is een lijst met deze prioritaire projecten opgenomen. Voor de bepaling van de benodigde hoeveelheid ontwikkelingsruimte is rekening gehouden met de specifieke projectkenmerken van een project.

3.1.2 Soortenbescherming

Onder de Wet natuurbescherming bestaat de soortenbescherming uit drie beschermingsregimes: een beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten (art. 3.1), Habitatrichtlijnsoorten (art. 3.5) en 'andere soorten' (art. 3.10). Voor ieder van deze regimes gelden afzonderlijke verbodsbepalingen. In de navolgende paragrafen worden de verbodsbepalingen waaraan getoetst wordt, toegelicht.

Vogelrichtlijnsoorten

Het beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten heeft betrekking op de soorten zoals aangeduid in artikel 1 van de Vogelrichtlijn. Dit betreft alle van nature in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied. Voor vogelsoorten gelden de volgende verbodsbepalingen:

- het is verboden opzettelijk vogels te doden of te vangen;
- het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten weg te nemen;
- het is verboden eieren van vogels te rapen en deze onder zich te hebben;
- het is verboden vogels opzettelijk te storen.

Het laatste verbod is echter niet aan de orde indien kan worden onderbouwd dat de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Deze toevoeging is een wijziging ten opzichte van de beoordeling onder de Flora- en faunawet (Ffw). Het bepalen of sprake is van een wezenlijke invloed is per soort en per situatie maatwerk.

Ten opzichte van de Flora- en faunawet treden er onder de Wet natuurbescherming geen veranderingen op in de lijst met beschermde vogelsoorten. Uitgangspunt is tevens dat de lijst met jaarrond beschermde vogelnesten van RvO uit 2009 die onder de Flora- en faunawet gehanteerd werd, ongewijzigd blijft onder de Wet natuurbescherming.

Habitatsoorten

Het beschermingsregime voor Habitatrichtlijnsoorten heeft betrekking op in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn. De verbodsbepaling voor planten heeft betrekking op soorten (in hun natuurlijke verspreidingsgebied) uit bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern. Voor deze dieren en planten van de Habitatrichtlijn gelden de volgende verbodsbepalingen:

- het is verboden dieren opzettelijk te doden of te vangen;
- het is verboden dieren opzettelijk te verstoren;
- het is verboden eieren opzettelijk te vernielen of te rapen;
- het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
- het is verboden planten opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

'Andere soorten'

Het beschermingsregime voor de 'andere soorten' heeft betrekking op de soorten uit bijlage A en B bij de Wet natuurbescherming. Hierin zijn lijsten met overige plant- en diersoorten opgenomen die, buiten de Vogel- en Habitatrichtlijn om, nationaal beschermd worden. Voor deze soorten gelden de volgende verbodsbepalingen:

- het is verboden dieren opzettelijk te doden of te vangen;
- het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen;
- het is verboden vaatplanten opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Binnen de soortenlijsten in bijlage A en B bij de Wet natuurbescherming is geen onderscheid gemaakt tussen licht en zwaar beschermde soorten. Zowel het Ministerie van EZ als de provincies zijn bevoegd om binnen deze lijsten soorten aan te wijzen waarvoor een vrijstelling geldt of waarvoor aangepaste voorwaarden gelden in het geval van een ontheffingaanvraag. Provincie Noord-Holland heeft een vrijstelling van de verbodsbepalingen opgenomen die voor dezelfde soorten als onder de voormalige Ffw (tabel 1-soorten) geldt.

3.2 Provinciaal beleid - Natuurnetwerk Nederland & weidevogelleefgebieden

Het beleidskader omtrent het Nationaal Natuurnetwerk (NNN) en Weidevogelleefgebieden in de Provincie Noord-Holland is beschreven in de Structuurvisie Noord-Holland 2040 [lit. 3]. De ruimtelijke regels uit de Structuurvisie zijn doorvertaald naar de Provinciale Ruimtelijke Verordening [lit. 4]. In onderstaande paragrafen worden de onderdelen van de Structuurvisie en de Provinciale Ruimtelijke Verordening die betrekking hebben op het NNN verder beschreven. Weidevogelleefgebieden worden niet verder behandeld in het toetsingskader, aangezien dit gebieden in het veenweidelandschap zijn.

N.B. Voorheen werd het NNN de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd. In de Structuurvisie is deze wijziging in terminologie al wel doorgevoerd. In de Provinciale Ruimtelijke Verordening wordt nog steeds de term EHS gebruikt. In het toetsingskader hanteren we de termen zoals benoemd in de beleidsdocumenten. Voor de beoordeling (hoofdstuk 6) hanteren we de nieuwe term NNN.

Structuurvisie Noord-Holland 2040

NNN

In de Structuurvisie staat op welke manier de provincie de ruimte in Noord-Holland, en daarmee ook de provinciale groenstructuur, tot 2040 wil gebruiken en ontwikkelen. Bij het maken van ruimtelijke plannen moeten gemeenten rekening houden met de Structuurvisie. De Structuurvisie 2040 dateert van 2010. In 2015 is de Structuurvisie voor het laatst bijgewerkt.

Een belangrijk onderdeel van de provinciale groenstructuur is het NNN. Het NNN vormt een samenhangend netwerk van (inter)nationaal belangrijke, duurzaam te behouden ecosystemen. Dit netwerk bestaat voor een groot deel uit reeds bestaande natuurgebieden en grote wateren. Daarnaast worden nieuwe natuurgebieden gerealiseerd. Het NNN wordt in de periode tot en met 2027 gerealiseerd.

Het NNN wordt beschermd op grond van de Provinciale Ruimtelijke Verordening. De Provincie Noord-Holland is in veel gevallen bevoegd gezag om een afweging te maken als sprake is van ruimtelijke ontwikkelingen die strijdig zijn met de bijzondere kenmerken en waarden van het natuurgebied. Doorgaans zijn dergelijke ontwikkelingen niet toegestaan. Wanneer ruimtelijke ontwikkelingen die een negatief effect hebben op natuurgebieden toch moeten doorgaan vanwege een groot maatschappelijk belang en gebrek aan alternatieve locaties, wordt de schade aan de natuur zoveel mogelijk gemitigeerd en gecompenseerd.

Provinciale Ruimtelijke Verordening

Bij de Structuurvisie hoort een Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV). In de PRV staan de regels waaraan bestemmingsplannen in Noord-Holland moeten voldoen. Ook bevat de PRV beschermingsregimes voor het waarborgen van bijvoorbeeld de groene (buffer)zones tussen de grote steden. Een beschermingsregime betekent dat nieuwe ontwikkelingen moeten passen binnen de regels die in die gebieden gelden. Er mogen dus niet zomaar nieuwe gebouwen worden gebouwd in natuurgebieden of in het open landschap. Naar aanleiding van nieuwe wetgeving en/of provinciaal beleid wordt de PRV regelmatig aangepast. Op het

moment van opstellen van dit rapport is de PRV voor het laatst aangepast op 12 december 2016. In artikel 19 en 25 van de PRV zijn regels voor ruimtelijke ingrepen in respectievelijk de EHS en provinciale Ecologische Verbindingszones (19) en weidevogelleefgebieden (25) vastgelegd.

EHS

Voor de gronden die op de kaart 4 van de PRV (EHS-kaart) zijn aangeduid als Ecologische Hoofdstructuur en als Ecologische Verbindingszone, geldt dat een bestemmingsplan de gronden als 'natuur' bestemt indien de natuurfunctie reeds is gerealiseerd. Een bestemmingsplan kan geen bestemmingen en regels bevatten die omzetting naar de natuurfunctie onomkeerbaar belemmeren en de wezenlijke kenmerken en waarden van de Ecologische Hoofdstructuur en de Ecologische Verbindingszone significant aantasten.

In afwijking van bovenstaande kan een bestemmingsplan wel voorzien in nieuwe activiteiten dan wel wijziging van bestaande activiteiten voor zover een activiteit of een combinatie van activiteiten die mede tot doel heeft de kwaliteit of kwantiteit van de Ecologische Hoofdstructuur of de Ecologische Verbindingszone per saldo te verbeteren. Echter moeten dan wel de volgende punten in het bestemmingsplan wordt opgenomen:

- op welke wijze schade aan de Ecologische Hoofdstructuur zoveel mogelijk wordt voorkomen en resterende schade wordt gecompenseerd;
- hoe wordt geborgd dat de maatregelen ten behoeve van de compensatie als daadwerkelijk wordt uitgevoerd.

Gedeputeerde staten kunnen de begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur of de Ecologische Verbindingszone wijzigen:

- ten behoeve van een verbetering van de samenhang of de planologische inpassing van de Ecologische Hoofdstructuur of de Ecologische Verbindingszone;
- ten behoeve van een kleinschalige ontwikkeling

Een wijziging van de begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur of de Ecologische Verbindingszone is mogelijk voor zover de wezenlijke kenmerken en waarden van de Ecologische Hoofdstructuur en de Ecologische Verbindingszone worden behouden en de oppervlakte van de Ecologische Hoofdstructuur ten minste gelijk blijft.

Gedeputeerde staten kunnen nadere regels stellen ten aanzien van:

- 1 de wezenlijke kenmerken en waarden om deze nader te specificeren of aan te vullen in het belang van de instandhouding en verdere ontwikkeling van de natuurdoelen van de Ecologische Hoofdstructuur en de Ecologische Verbindingszone;
- 2 de wijze waarop compensatie plaatsheeft.

Natuurbeheerplan Noord-Holland 2017

Het Natuurbeheerplan 2017 [lit. 5] is op 27 september 2016 vastgesteld door Provinciale Staten van Noord-Holland en vervangt integraal het Natuurbeheerplan Noord-Holland 2016. Het plan vormt een belangrijk instrument voor de realisering van natuur en is het officiële beleidskader waarin de provinciale ambities voor behoud en herstel van natuur zijn uitgewerkt.

Uitvoeringsregeling Natuurcompensatie Noord-Holland 2014

Voor het treffen van fysieke maatregelen ter compensatie van de aantasting van de ecologische hoofdstructuur of een ecologische verbindingszone gelden de volgende voorwaarden volgens de Uitvoeringsregeling Natuurcompensatie Noord-Holland [lit. 6]:

- maatregelen vinden plaats in nog niet gerealiseerde ecologische hoofdstructuur of ecologische verbindingszone of aansluitend aan bestaande ecologische hoofdstructuur of ecologische verbindingszone;
- maatregelen vinden plaats in de nabijheid van de aantasting tenzij wordt aangetoond dat dit niet mogelijk is;
- maatregelen vinden plaats in een gebied dat minimaal gelijk is aan de oppervlakte van het aangetaste gebied;
- maatregelen compenseren de aangetaste wezenlijke kenmerken en waarden volledig;

- maatregelen ten behoeve van de ontwikkeling van de gewenste natuur en ontwikkelingsbeheer omvatten een duur van tenminste 5 jaar, en in geval van bos 10 jaar.

Als een ingreep het EHS-gebied niet geheel vernietigt maar (ondanks de afgesproken mitigerende maatregelen) verstoort of versnipperd of de functionaliteit aantast, zal de compensatie moeten zorgen voor het opheffen van de effecten daarvan. De verstoring kan bestaan uit verstoring door mensen of verkeer, verstoring door meer licht of verstoring door een toename van geluid. In de praktijk betekent dat meestal ook realisatie van extra areaal EHS. Het bepalen van de omvang van de compensatie is per locatie en per ingreep gebaseerd op expert-judgement. De omschrijving van de wezenlijke kenmerken en waarden in het natuurbeheerplan geeft daarbij richting. In bepaalde situaties of bij aantastingen aan de EHS die kleiner zijn dan 3 ha en aan Weidevogelleefgebieden die kleiner zijn dan 5 ha, bestaat de mogelijkheid van financiële compensatie aan de Provincie Noord-Holland in plaats van fysieke compensatie. De compensatie en de afspraken hierover worden vastgelegd in een compensatieplan en een compensatieovereenkomst tussen de initiatiefnemer en de provincie. Deze twee documenten dienen als bijlage bij het bestemmingsplan te worden bijgevoegd. Als planologische vastlegging in het bestemmingsplan niet mogelijk is, dient uit de onderbouwing van het bestemmingsplan te blijken wanneer en hoe fysieke compensatie planologisch wordt geregeld en dat het bevoegd gezag daaraan medewerking zal verlenen.

4

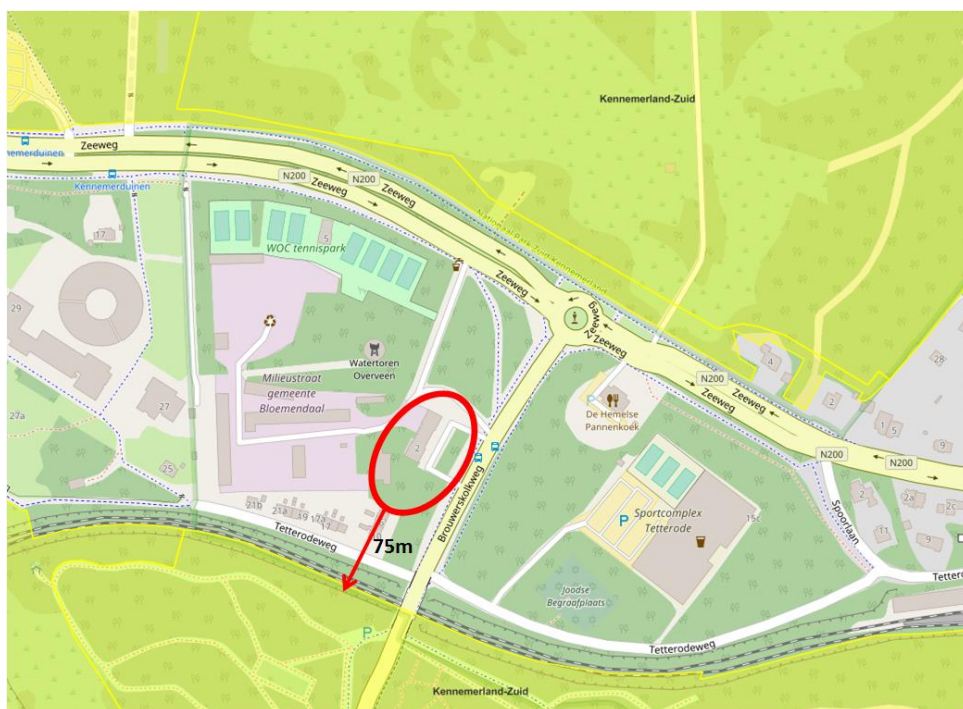
WET NATUURBESCHERMING - VOORTOETS

4.1 Afbakening

4.1.1 Beschermde gebieden

In de omgeving van het plangebied ligt één beschermd gebied, te weten Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid (minimaal 75 m afstand, zie afbeelding 4.1). Andere Natura 2000-gebieden liggen op ruim 10 km (Noord-Hollands Duinreservaat) en 12 km (Polder Westzaan) afstand.

Afbeelding 4.1 Ligging van het plangebied (rode cirkel) ten opzichte van Natura2000-gebied Kennemerland-Zuid (geel) [lit. 1]

Gebiedsbeschrijving Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid

Status

Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid is op 25 april 2013 door de staatssecretaris van het ministerie van Economische Zaken definitief aangewezen als Natura 2000-gebied [lit. 7].

Gebiedsbeschrijving

Kennemerland-Zuid is een gebied van ruim 8.164 ha en ligt in de provincie Noord-Holland. Het gebied betreft een Habitatrichtlijngebied en wordt beheerd door Natuurmonumenten, Waternet, Staatsbosbeheer,

Gemeente Velzen, PWN Waterleidingbedrijf Noord-Holland, Landschap Noord-Holland, Zuid-Hollands Landschap en verschillende particulieren. Het is een uitgestrekt duingebied aan de zuidkant van het Noordzeekanaal. Het is een reliëfrijk en landschappelijk afwisselend gebied, dat grotendeels bestaat uit kalkrijke duinen. Het gebied heeft een soortenrijke en kenmerkende begroeiing, met duinroosvegetaties in het open duin, duingraslanden, vochtige en droge duinvalleien, plasjes, goed ontwikkelde struwelen en diverse vormen van duinbossen. Vegetaties van vochtige en natte duinvalleien komen met name voor ten zuiden van Zandvoort, waarvan het Houtglop (ten noorden van de Bloemendaalse Zeeweg, tussen Parnassia en IJmuiden) het best ontwikkelde kalkrijke, natte duinvallei is. Het areaal kalkrijk duingrasland is vooral rondom Zandvoort groot. Hier komen over voorbeelden van het zeedorpenlandschap voor. De oudere duinen van het zuidoostelijk gedeelte herbergen goed ontwikkeld kalkarm duingrasland. Ook zijn er in het zuidelijke puntje en ter hoogte van Zandvoort paraboolduincomplexen aanwezig. Het Kennemerstrand is de enige locatie langs de Hollandse vastelandsduinen waar een jonge strandvlakte met embryonale duinen en een uitgestrekte oppervlakte met kalkrijke duinvalleien aanwezig is. Aan de binnenduinrand zijn diverse landgoederen aanwezig. Hier zijn een aantal oude buitenplaatsen gelegen, die voor een aanzienlijk deel bebost zijn met naaldbos en loofbos, waaronder oude bossen met rijke stinze flora [lit. 1].

Instandhoudingsdoelen

Het gebied is aangemeld voor in totaal 18 instandhoudingsdoelen, waarvan 15 voor habitattypen en 3 voor habitatsoorten [lit. 7]. In tabel 3.1 staan de habitattypen en -soort met hun bijbehorende instandhoudingsdoelen vermeld.

Tabel 4.1 Instandhoudingsdoelen Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid [lit. 7]

Habitattypen en -soorten		SVI landelijk	Doelst. opp.vl.	Doelst. kwal.	Doelst. pop.
<i>Habitattypen</i>					
H2110	Embryonale duinen	+	=	=	
H2120	Witte duinen	-	>	>	
H2130A	*Grijze duinen (kalkrijk)	--	>	>	
H2130B	*Grijze duinen (kalkarm)	--	=	>	
H2130C	*Grijze duinen (heischraal)	--	>	>	
H2150	*Duinheiden met struikhei	+	=	=	
H2160	Duindoornstruwelen	+	= (<)	=	
H2170	Kruipwilgstruwelen	+	= (<)	=	
H2180A	Duinbossen (droog)	+	=	=	
H2180B	Duinbossen (vochtig)	-	=	>	
H2180C	Duinbossen (binnenduinrand)	-	=	=	
H2190A	Vochtige duinvalleien (open water)	-	>	>	
H2190B	Vochtige duinvalleien (kalkrijk)	-	>	>	
H2190C	Vochtige duinvalleien (ontkalkt)	-	=	=	
H2190D	Vochtige duinvalleien (hoge moerasplanten)	-	>	>	
<i>Habitatsoorten</i>					
H1014	Nauwe korfslak	-	=	=	=
H1318	Meervleermuis		=	=	=
H1903	Groenknolorchis	--	>	>	>

SVI landelijk	Landelijke Staat van Instandhouding (-- zeer ongunstig; - matig ongunstig, + gunstig)
=	Behoudsdoelstelling
>	Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling
=(<)	Ontwerp-aanwijzingsbesluit heeft 'ten gunste van' formulering
*	Voor een naam betekent dat het prioritair habitatype of ene prioritaire soort betreft. Dit zijn typen en/of soorten, die gevaar lopen te verdwijnen en voor welke instandhouding de Europese Gemeenschap een bijzondere verantwoordelijkheid draagt, omdat een belangrijk deel van hun natuurlijke verspreidingsgebied op Europees grondgebied ligt.

4.1.2 Verstoringsaspecten en instandhoudingsdoelen

Op basis van de verwachte werkzaamheden aan en ingebruikname van de Brouwerskolkweg 2 kunnen verstoringsaspecten (tabel 3.2) in de aanleg- en gebruiksfase een mogelijk negatief effect hebben op de instandhoudingsdoelen binnen het Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid (en daarbuiten in het geval van externe werking). Voor de bepaling van deze verstoringsaspecten is de effectenindicator van het Ministerie van EZ [lit. 8] geraadpleegd. Hiervoor is in de effectenindicator de activiteit 'woningbouw' geselecteerd. De effectenindicator is een instrument waarmee mogelijke negatieve effecten ten gevolge van een activiteit en/of plannen kunnen worden verkend, maar dient vooral als leidraad. In onderhavige toets wordt deze dan ook gebruikt als leidraad.

Tabel 4.2 Relevante verstoringsaspecten in het kader van de werkzaamheden en het gebruik van de Brouwerskolkweg 2

Verstoringsaspecten Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid	Aanlegfase	Gebruiksfase
verstoring door geluid (13)	x	
verstoring door licht (14)	x	x
verstoring door trilling (15)	x	

Alle relevante verstoringsaspecten hebben geen effect op habitattypes. Habitattypes zijn namelijk ongevoelig voor geluid, licht en trilling. Significante (negatieve) effecten op habitattypen door de aanleg en het gebruik van de nieuwe bestemming Brouwerskolkweg 2 zijn daarom op voorhand uit te sluiten. Een nadere effectbeoordeling is voor habitattypen niet nodig.

Verstoring door geluid

In de aanlegfase is het gebruik van groot materieel voorzien en vinden er bouwwerkzaamheden, ontgravingen en aan- en afvoer van materieel en materiaal plaats. Als gevolg van de werkzaamheden neemt de geluidsbelasting op de omgeving tijdelijk toe. Dit kan een verstoring effect hebben op soorten waarvoor een instandhoudingsdoel geldt in het Natura 2000-gebied. Van de drie habitatsoorten die binnen Kennemerland-Zuid beschermd zijn, worden de nauwe korfslak en groenknolorchis niet als gevoelig voor geluidsverstoring beschouwd. De meervleermuis kan bij een hele hoge geluidsbelasting wel gevoelig zijn voor verstoring door geluid.

Gezien de aard van de werkzaamheden, waarbij geen activiteiten worden uitgevoerd die een zeer hoge geluidbelasting veroorzaken zoals heien, is er geen sprake van een heel hoge geluidbelasting in het Natura 2000-gebied als gevolg van het plan. Hetzelfde geldt voor het voorziene gebruik van het plangebied (wonen). Directe effecten in het Natura 2000-gebied als gevolg van geluidsverstoring in de aanleg- en gebruiksfase worden daarom op voorhand uitgesloten.

Mogelijk is er wel sprake van geluidsverstoring van meervleermuizen die buiten de grenzen van het Natura 2000-gebied foerageren of verblijven (en beschermd zijn middels het principe van externe werking). Deze verstoring treedt mogelijk op in de aanlegfase. In de gebruiksfase treedt er met betrekking tot geluidsverstoring geen verandering op in vergelijking met de huidige situatie. In zowel de oorspronkelijk

(kantoren) als nieuwe bestemming (wonen) zijn namelijk in dezelfde orde van grootte mensen aanwezig en vinden er in gelijke mate verkeersbewegingen plaats. De effecten van geluid op de meervleermuis via externe werking in de aanlegfase worden beoordeeld in paragraaf 4.2 'Effectbeoordeling'.

Verstoring door licht

Verstoring door licht is aan de orde wanneer in de schemering en gedurende de nacht sprake is van een toename van verlichting in het leefgebied van soorten die verstoring door licht kunnen ondervinden. Voor Natura 2000-gebied Kennermerland-Zuid is dit alleen relevant voor meervleermuis.

Tijdens de aanlegfase wordt mogelijk in de schemer- en donkerperiode gewerkt met kunstlicht (bijvoorbeeld in het najaar en de lente). Er wordt ervan uitgegaan dat er met de nieuwe bestemming 'wonen' niet meer verkeersbewegingen plaatsvinden in vergelijking met de huidige bestemming 'kantoren'. Er wordt geen toename van lichtgebruik door autoverkeer van bewoners verwacht. Mogelijk wordt wel aanvullende straat- en huisverlichting geplaatst. Door afscherming van de verlichting door omliggende bosschages is zowel in de aanleg- als gebruiksfase geen sprake van lichtverstoring binnen het Natura 2000-gebied Kennermerland-Zuid. Mogelijk is er wel sprake van verstoring van vleermuizen die buiten de grenzen van het Natura 2000-gebied foerageren of verblijven (en beschermd zijn middels het principe van externe werking). De effecten van lichtverstoring op de meervleermuis via externe werking in zowel de aanleg- als gebruiksfase, worden daarom beoordeeld in paragraaf 4.2 'Effectbeoordeling'.

Verstoring door trilling

Verstoring door trilling kan aan de orde zijn wanneer er in de buurt van verblijfplaatsen van soorten trillingen worden veroorzaakt door bijvoorbeeld bouwwerkzaamheden. Van de drie habitatsoorten die binnen Kennermerland-Zuid beschermd zijn, worden de nauwe korfslak en groenknolorchis niet als gevoelig voor trillingen beschouwd. De meervleermuis kan wel verstoord worden door trillingen in de verblijfplaatsen.

Trillingen treden doorgaans binnen 50 m van de bron op. Door de afstand van het plangebied ten opzichte van het Natura 2000-gebied is het uit te sluiten dat trillingen tot in het Natura 2000-gebied Kennermerland-Zuid reiken. Mogelijk is er wel sprake van verstoring van vleermuizen die buiten de grenzen van het Natura 2000-gebied verblijven maar wel behoren tot de populatie van het Natura 2000-gebied¹ (en beschermd zijn middels het principe van externe werking). Deze verstoring treedt mogelijk op in de aanlegfase. In de gebruiksfase treedt er met betrekking tot trillingsverstoring geen verandering op in vergelijking met de huidige situatie. In zowel de oorspronkelijk (kantoren) als nieuwe bestemming (wonen) zijn namelijk in dezelfde orde van grootte mensen aanwezig en vinden er in gelijke mate verkeersbewegingen plaats. De effecten van verstoring door trillingen op de meervleermuis via externe werking in de aanlegfase worden daarom beoordeeld in paragraaf 4.2 'Effectbeoordeling'.

Overige effecten

In de effectenindicator worden ook de aspecten oppervlakteverlies (1) versnippering (2), verontreiniging (7), verdroging (8), optische verstoring (16) en verstoring door mechanische effecten (17) benoemd. Deze aspecten worden echter op voorhand uitgesloten omdat de werkzaamheden geheel buiten de begrenzing van het Natura 2000-gebied vallen en geen grondwateronttrekkingen zijn voorzien.

In de effectenindicator worden verzuring (3) en vermesting (4) niet benoemd als relevante verstoringaspecten. Omdat de effectenindicator als leidraad wordt gebruikt is voor dit project nagegaan of effecten door verzuring en vermesting op voorhand inderdaad uit te sluiten zijn. Verzuring en vermesting kan in dit project ontstaan door het vrijkomen van o.a. stikstof als gevolg van verbranding van fossiele brandstoffen door motorvoertuigen of verwarmingsinstallaties. De vrijgekomen stikstof (emissie) kan neerslaan (depositie) en daar verzuring en vermesting veroorzaken. In de originele functie als kantoorgebouw werken ongeveer 40 medewerkers van de gemeente Bloemendaal op de Brouwerskolkweg 2. Tegelijkertijd is er dagelijks aanloop van inwoners van de gemeente. Dit gaat gepaard met verkeersbewegingen van motorvoertuigen, wat in de huidige situatie een (beperkte) stikstofemissie

¹ Vleermuizen maken in het jaar gebruik van meerdere verblijfplaatsen die op verschillende locaties liggen. Zie ook kader 'Meervleermuis' in paragraaf 4.2.

veroorzaakt. Deze emissie kan een bijdrage kan leveren aan de stikstofdepositie in het Natura 2000-gebied. Deze emissie komt te vervallen als de locatie niet meer wordt gebruikt. Het plan voor de Brouwerskolkweg 2 is beperkt van grootte. Stikstofemissie tijdens de aanlegfase (door aanvoer van personeel en materieel, gebruik van materieel) zijn hiermee van dezelfde orde grootte als de stikstofemissie door dagelijkse motorvoertuigbewegingen in de oorspronkelijke bestemming. In de gebruiksfase van de Brouwerskolkweg 2 (ongeveer 20 appartementen) zal het dagelijkse aantal motorvoertuigbewegingen naar verwachting zelfs lager liggen dan in de originele functie (40 medewerkers plus aanloop inwoners). Omdat zowel het bestaande gebouw als de nieuwe gebouwen van verwarming zijn/worden voorzien en de gerenoveerde en nieuwe gebouwen naar verwachting beter geïsoleerd zijn, zal het project geen verschil tot gevolg hebben voor het vrijkomen van stikstof uit verwarmingsinstallaties. Geconcludeerd wordt dat verzuring en vermist inderdaad op voorhand uitgesloten kunnen worden.

Ook de effecten van verzoeting, verzilting, vernatting, verandering van stroomsnelheid, overstromingsfrequentie, dynamiek substraat, verandering in populatiedynamiek en de bewuste verandering soortensamenstelling kunnen met betrekking tot de aanleg en gebruik bij voorbaat worden uitgesloten. Er is geen verandering in grondwaterpeilen en bodemopbouw voorzien. Verandering in populatiedynamiek en de bewuste verandering soortensamenstelling is uitgesloten omdat het plangebied buiten de begrenzing van het Natura 2000-gebied ligt.

4.2 Effectbepaling en -beoordeling Natura 2000-gebied Kennermerland-Zuid (meervleermuis)

In deze paragraaf worden de effecten weergegeven die door het voornemen kunnen optreden op de instandhoudingsdoelen van de meervleermuis (zie kader) in Natura 2000-gebied Kennermerland-Zuid. In de afbakening is reeds bepaald dat directe effecten op het Natura 2000-gebied Kennermerland-Zuid zijn uit te sluiten. Er is mogelijk alleen sprake van effecten via externe werking. Bij de effectbepaling wordt voor het verstoringaspect 'licht' onderscheid gemaakt in de aanleg- en gebruiksfase. Voor de verstoringaspecten 'geluid' en 'trilling' is alleen de aanlegfase relevant (zie paragraaf 4.1).

Onderstaand worden de verstoringaspecten (zoals weergegeven in tabel 4.2) samen onderzocht, omdat deze verstoringen vaak tegelijk optreden.

Meervleermuis

Voor de meervleermuis geldt een behoudsdoelstelling voor zowel oppervlakte en kwaliteit van het leefgebied als voor omvang van de populatie. In Natura 2000-gebied Kennermerland-Zuid hebben oude bunkers een belangrijke functie als paar- en winterverblijf voor meervleermuizen. Buiten de winterperiode verblijft de meervleermuis buiten het Natura 2000-gebied Kennermerland-Zuid [lit. 9]. In het beheerplan van het vergelijkbare Natura 2000-gebied Meijndel & Berkheide, waar voor de meervleermuis ook een instandhoudingsdoel is geformuleerd, wordt benoemd dat de meervleermuizen buiten het gebied onder andere in spouwmuren of onder daken van woonhuizen verblijven. De mannetjes wonen in de zomer binnen een straal van 30 km van hun winterverblijf [lit. 10].

In de zomerperiode vliegt de meervleermuis na zonsondergang uit, waarbij afstanden tot zo'n 10 km worden overbrugd. Tijdens de vlucht worden houtwallen, waterwegen en andere structuren in het landschap gevolgd. Het foerageren gebeurt boven open water, zoals kanalen, vaarten, plassen en meren [lit. 9].

4.2.1 Verstoring door geluid, licht en trilling

Geluid, licht en trilling werken potentieel verstoring voor meervleermuizen die zich in en rond het plangebied begeven.

Aanlegfase

In verblijfplaatsen zijn vleermuizen afgeschermd tegen verstoring van licht en geluid van buitenaf. De soort kan echter tijdens het foerageren, op vliegroutes en tijdens het in- en uitvliegen van een verblijfplaats wel verstoring door licht en geluid ondervinden. Deze verstoring treedt alleen op in de actieve periode van vleermuizen (periode maart - november, tussen een uur voor zonsondergang tot een uur na zonsopkomst), wanneer invliegopeningen van verblijfplaatsen, vliegroutes of foerageergebieden belicht worden en/of als hier een geluidsbelasting van meer dan 80dB optreedt ter hoogte van het leefgebied (zie bijlage I voor een toelichting). Binnen het plangebied van de Brouwerskolkweg is geen geschikt foerageergebied voor de meervleermuis aanwezig in de vorm van open water, zoals kanalen, vaarten, plassen en meren. Door de afwezigheid van uitgesproken lijnvormige elementen in het daarnaast uitgesloten dat het plangebied onderdeel uitmaakt van een vliegroute. Effecten door geluid- en lichtverstoring van meervleermuizen op vliegroutes en in foerageergebieden buiten het Natura 2000-gebied zijn daarmee uitgesloten. Effecten van licht en geluidverstoring bij invliegopeningen van verblijfplaatsen worden in de volgende alinea, samen met effecten van trillingverstoring in verblijfplaatsen behandeld.

In tegenstelling tot geluid en licht, treedt verstoring door trilling alleen op wanneer meervleermuizen overdag in verblijfplaatsen zitten of op het moment dat ze willen uitvliegen. Trillingen hebben geen effect als vleermuizen reeds in de lucht vliegen. Het is echter niet bekend of meervleermuizen buiten de winterperiode (in de winter verblijven ze in de bunkers in het duingebied) gebruik maken van het monumentale pand aan de Brouwerskolkweg 2 als verblijfplaats. In de muren van het monumentale pand zijn net onder de daklijst open stootvoegen aanwezig, waardoor de tussenruimte in de spouwmuur toegankelijk is als verblijfplaats. Omdat niet bekend is of het gebouw buiten de winterperiode door meervleermuizen van de populatie uit het Natura 2000-gebied gebruikt wordt als verblijfplaats, zijn negatieve effecten op het instandhoudingsdoel van de soort door geluid-, licht- en trillingverstoring in de verblijfplaats of bij het uitvliegen van de verblijfplaats tijdens de werkzaamheden niet op voorhand uit te sluiten. Dit mede omdat de landelijke populatie 'maar' circa 550 individuen omvat, en het instandhoudingsdoel een behoudsdoelstelling betreft.

Om eventuele negatieve effecten door geluid, licht en trilling in de aanlegfase uit te kunnen sluiten of te beoordelen, dient het gebruik van het plangebied buiten de winterperiode door de meervleermuis nader onderzocht te worden. Dit onderzoek moet voorafgaand aan de werkzaamheden plaatsvinden. Uit het onderzoek moet blijken of meervleermuizen buiten de winterperiode gebruik maken van het gebouw als verblijfplaats, wat voor soort verblijfplaats het is en om hoeveel individuen het gaat.

Afbeelding 4.2 De open stootvoegen van het gebouw bieden toegang tot potentieel geschikte verblijfplaatsen voor de meervleermuis in de spouwmuur

Gebruiksfase

In de gebruiksfase treedt alleen mogelijk lichtverstoring op, door bijvoorbeeld aanvullende straat-, tuin-, en huisverlichting en meer verkeersbewegingen in de schemer en het donker. Als deze verlichting in de directe nabijheid van bijvoorbeeld een invliegopening van een verblijfplaats van een meervleermuis wordt geplaatst of optreedt, werkt deze mogelijk verstorend. Het is echter niet bekend of meervleermuizen buiten de winterperiode gebruik maken van het monumentale pand aan de Brouwersklokweg 2 als verblijfplaats. De open stootvoegen in het gebouw hebben wel potentie als verblijfplaats. Omdat niet bekend is of het gebouw buiten de winterperiode door meervleermuizen gebruikt wordt als verblijfplaats, zijn negatieve effecten op het instandhoudingsdoel van de soort door licht in de gebruiksfase niet op voorhand uit te sluiten. Om eventuele negatieve effecten uit te kunnen sluiten, dient het gebruik van het plangebied buiten de winterperiode door de meervleermuis nader onderzocht te worden (zie laatste linea onder kopje 'Aanlegfase').

4.3 Conclusies Voortoets

Zonder nader onderzoek naar de functie van het plangebied als verblijfplaats buiten de winterperiode voor de meervleermuis, kunnen significant negatieve effecten door geluid-, licht- en trillingverstoring in de aanlegfase en lichtverstoring in de gebruiksfase niet worden uitgesloten. Het onderzoek naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen van meervleermuizen in het zomerhalfjaar dient volgens het vleermuisprotocol 2017 te lopen van 1 april tot en met 15 september en moet voorafgaand aan de werkzaamheden plaatsvinden. Indien onderzoek verblijfplaatsen van de meervleermuis aantoont, dienen de effecten van de werkzaamheden op de meervleermuis passend beoordeeld te worden en is mogelijk een vergunning Wet natuurbescherming nodig. Als er geen verblijfplaatsen van de meervleermuis worden aangetroffen, zijn een Passende Beoordeling en vergunning Wet natuurbescherming in relatie tot de meervleermuis niet nodig.

5

WET NATUURBESCHERMING - SOORTENBESCHERMING

5.1 Methode

Om de aanwezigheid van beschermde flora en fauna vast te kunnen stellen, is een bureaustudie en een verkennend veldbezoek uitgevoerd. De bureaustudie bestaat uit het raadplegen van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF; geraadpleegd op 15 maart 2017, waarnemingen van de laatste 10 jaar) [lit. 11]. Ter verificatie van en aanvulling op de bureaustudie is vervolgens een veldbezoek uitgevoerd op 17 maart 2017, waarbij zowel het gebouw (binnen en buitenkant) als de directe omgeving zijn bekeken. Soortgerichte inventarisaties en tellingen van afzonderlijke dier- en plantensoorten zijn hierbij niet meegenomen. Wel zijn toevallige waarnemingen van soorten genoteerd. De inventarisatie is niet vlakdekkend en slechts indicatief.

Op basis van de bekende verspreidingsinformatie van soorten, biotoopeisen van beschermde soorten, het veldbezoek en de resultaten van de bureaustudie is bepaald of beschermde soorten leefgebied kunnen vinden in en nabij het plangebied. Aan de hand van het plan/de werkzaamheden en de verstoringgevoeligheid van soorten is vervolgens bepaald of negatieve effecten kunnen optreden en of er sprake is van een overtreding van de Wet natuurbescherming.

Onderstaand is per soortgroep beschreven of de soorten gebruik maken van (de omgeving van) het plangebied als leefgebied.

5.2 Beschrijving per soortgroep

5.2.1 Vaatplanten

Bureaustudie

In het plangebied zelf zijn geen vaatplantensoorten aangetroffen die beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming. Op ongeveer 1 km ten noorden van het plangebied, op het terrein van natuurcamping Zeegweg, is wel de beschermde plant stofzaad (beschermingsregime 'Andere soorten') waargenomen [lit. 11].

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde plantensoorten waargenomen. Hierbij moet vermeldt worden dat het veldbezoek niet in de gunstigste inventarisatieperiode voor vaatplanten heeft plaatsgevonden. De vegetatie in het plangebied bestaat voornamelijk uit de boom- en struiksoorten berk, wilg, vlier, liguster, beuk en meidoorn. De dichte maar lage ondergroei bestaat voor het grootste deel uit klimop en kleine berenklaauw (afbeelding 5.1).

Afbeelding 5.1 Vegetatie in het plangebied

Effecten en conclusie

In het plangebied zijn geen beschermde vaatplanten waargenomen. Het plangebied ligt buiten het verspreidingsgebied van een aantal beschermde vaatplanten of in het plangebied ontbreekt het aan geschikt biotoop in de vorm van vochtige of natte plekken, substraat (muren, stenen, leem, klei, humus, veen of löss), open en zonnige plekken, dennen- en wilgenbossen, (kalk)graslanden en akkers [lit. 12 & 13]. Op basis hiervan wordt het voorkomen van beschermde vaatplanten uitgesloten. Nader onderzoek of een ontheffingsaanvraag zijn daarom niet nodig.

5.2.2 Grondgebonden zoogdieren

Bureaustudie

In en rond het plangebied is het voorkomen van veldmuis, huisspitsmuis, bosmuis, eekhoorn, egel, konijn, ree, vos, boommarter en bunzing (beschermingsregime 'Andere soorten') vastgesteld [lit. 11]. Daarnaast worden rond het gebouw en het terrein af en toe damherten (beschermingsregime 'Andere soorten') waargenomen (persoonlijke mededeling Gemeente Bloemendaal). Er zijn geen soorten waargenomen die beschermd zijn via de Habitatrichtlijn [lit. 11].

Veldbezoek

Door de aanwezigheid van struiken en jonge bomen, met een lage ondergroei van klimop (afbeelding 5.2), biedt het plangebied geschikt leefgebied aan verschillende algemeen voorkomende muizensoorten (veldmuis, bosmuis, huisspitsmuis) en andere kleine zoogdieren zoals het konijn en de egel (beschermingsregime 'Andere soorten'). Het plangebied is te kleinschalig en te open om als essentieel leefgebied te dienen voor grotere zoogdieren zoals damhert, ree en vos. Het plangebied biedt geen geschikt leefgebied voor de soorten eekhoorn, boommarter en bunzing (beschermingsregime 'Andere soorten'). Dit komt door het ontbreken van voldoende grote bomen (eekhoorn en boommarter) en vochtige tot natte habitats (bunzing). Daarnaast zijn er geen goede insluipmogelijkheden voor de boommarter in het monumentale pand van de gemeente. Het veldbezoek heeft uitgewezen dat de zolder van het pand geen potentie biedt als verblijfplaats van de boommarter. Het plangebied biedt ook geen geschikt leefgebied voor soorten die beschermd zijn via de Habitatrichtlijn.

Afbeelding 5.2 De lage ondergroei biedt geschikt leefgebied voor algemeen voorkomende muizensoorten en kleine zoogdieren zoals het konijn en de egel

Effecten en conclusie

De aanwezigheid van een aantal grondgebonden zoogdiersoorten binnen het plangebied met het beschermingsregime 'Andere soorten', kan niet worden uitgesloten. De werkzaamheden kunnen deze soorten doden, verstoren en vernietiging van het leefgebied van deze beschermde soorten tot gevolg hebben. Voor het doden/verstoren van de niet uit te sluiten soorten en het vernietigen van het leefgebied ervan, geldt echter een vrijstelling in het kader van ruimtelijke inrichting (Verordening vrijstelling soorten Noord-Holland, 3 oktober 2016). Nader onderzoek en een ontheffingsaanvraag zijn daarom niet nodig. Wel is te allen tijde de zorgplicht van kracht.

5.2.3 Vleermuizen

Bureau studie

In en rond het plangebied zijn verschillende vleermuissoorten waargenomen [lit. 11]. De aanwezigheid van acht vleermuissoorten is vastgesteld. Alle vleermuizen zijn beschermd onder het regime van de Habitatrichtlijn. In het onderstaand kader zijn de biotoop-eisen van de aangetroffen vleermuizen beschreven.

Beschrijving biotoop-eisen vleermuizen in omgeving plangebied [lit. 14]

Franjestaart

De franjestaart is een soort van half open tot zeer dicht bos en kleinschalig, gesloten landschap. De soort wordt vaak in of bij relatief waterrijk, vochtig (loof)bos gevonden en jaagt daar in lanen, tussen en door de boomkronen, boven en rondom vijvers, grachten en beken en in open broekbos. Gebruikt als zomeronderkomen vooral spleten, scheuren en spechtengaten in bomen en in mindere mate zolders en schuren. Als winterverblijf zijn vooral onderaardse locaties bekend zoals grotten, kalksteengroeven, bunkers, forten, vestingwerken, oude steenfabrieken, ijs- en kasteelkelders. Voor vliegroutes wordt begeleidende vegetatie zeer strikt gevolgd.

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis komt voor in een grote verscheidenheid van landschappen en jaagt in uiteenlopende biotopen als bos, waterrijke gebieden, parken en tuinen in steden en dorpen, ook vaak rond lantaarnpalen. Mijdt het liefst open terrein. Gebruikt als onderkomen vooral smalle ruimten in gebouwen, zoals spouwmuren, achter vensterluiken of onder dakpannen. Hierbij worden soms ook bomen gebruikt waarbij beschutting wordt gezocht achter de schors. De vliegroutes lopen vrijwel altijd langs beplanting

zoals hagen en bomenrijen. De gewone dwergvleermuis brengt de winterslaap soms ook in groeves en kasteelkelders door.

Gewone grootoorvleermuis

Gewone grootoorvleermuizen jagen op beschutte plekken in bossen en kleinschalig parkachtig landschap, boven bospaden, lanen en open plekken, langs bosranden en laag boven (bloeiende) kruidenbegroeiing of langs de kroon van (bloeiende) bomen. Als wendbare vliegers jagen ze ook veel in gebouwen. De soort wordt aangetroffen op zolders, achter betimmeringen, daklijsten en vensterluiken, in spouwmuren en onder dakpannen, als ook in holten en spleten in bomen en in vleermuiskasten. Als winterverblijf worden grotten, kalksteengroeven, oude steenfabrieken, bunkers, forten, vestingwerken, ijskelders en (kasteel)kelders gebruikt. Overwinterende gewone grootoorvleermuizen zijn echter ook op zolders, in kerktorens, en een enkele keer in boomholten gevonden. De gewone grootoorvleermuis volgt lijnvormige structuren als vliegroute, maar in bos of heel kleinschalig landschap vliegen ze overal doorheen.

Laatvlieger

De laatvlieger is een gebouwbewonende soort die overal in Nederland wordt aangetroffen, vooral in relatief open gebied. Het is een typische soort van het agrarische landschap en de rand van bebouwingskernen. In de buurt van de bebouwde kom wordt de laatvlieger vaak gezien jagend op insecten in het licht van straatlantaarns. De soort heeft een grillige vlucht met trage vleugelslag, lange banen met wijde bochten en plotselinge uitvallen. Doorgaans vliegt de laatvlieger in de beschutting van bosranden, heggen en lanen op een hoogte tussen 5 en 20 m boven (vochtige) graslanden, weilanden, langs kanalen en vaarten en in tuinen en parken met vijvers. Bij windstil weer kunnen laatvliegers ook boven open water jagen.

Meervleermuis

De meervleermuis is een gebouwbewonende soort. Kraamkolonies van de soort bevinden zich in diverse typen gebouwen (kerken, boerderijen, woonhuizen), stevast in de nabijheid van waterrijke gebieden. Belangrijke overwinteringsplekken zijn oude bunkers. De vleermuis vliegt na zonsondergang uit, waarbij afstanden tot zo'n 10 km worden overbrugd. Tijdens de vlucht worden houtwallen, waterwegen en andere structuren in het landschap gevolgd. Het foerageren gebeurt boven open water, zoals kanalen, vaarten, plassen en meren.

Rosse vleermuis

Rosse vleermuizen zijn typische bewoners van oude bomen, maar tegelijkertijd zijn ze gebonden aan open, waterrijk landschap zoals: uiterwaarden, moerassen, infiltratiegebieden, veengebieden, grote meren en de Oostvaardersplassen. Rosse vleermuizen jagen hoog in de lucht, op meer dan 100 m hoogte, veelal boven water of moeras. Ze vliegen met hoge snelheid in rechte, lange banen waarbij ze plotselinge duikvluchten en uitvallen maken. Ze blijven op relatief grote afstand van bomenrijen en bosranden. Direct na het uitvliegen jagen dieren veel lager, boven een open plek in het bos, langs een bosrand of boven beschutte waterpartijen of weilanden.

Ruige dwergvleermuis

De ruige dwergvleermuis is een soort van half open, bosrijke landschappen. Ruige dwergvleermuizen jagen in een relatief snelle, rechtlijnige vlucht, op 2 tot 5 m hoogte, op enige afstand van de vegetatie. Vaak jagen ze langs bosranden, door lanen, boven open plekken in bos en langs houtwallen. Waterpartijen en beschutte oevers vormen een belangrijk onderdeel van het leefgebied. Bij relatief windstil weer kunnen ze tot ver boven open water vliegen. Ze jagen ook graag bij straatlantaarns. Echter, bebouwing en ook open gebied zijn minder in trek.

Watervleermuis

De watervleermuis is een boombewonende soort van half open tot gesloten, waterrijk en bosrijk landschap. Grote dichtheden van deze soort worden vooral daar gevonden waar zowel beschut water als oud bos of oude bomen aanwezig zijn. De soort jaagt vlak boven het wateroppervlak van beschutte wateren of aan de beschutte kant van vijvers in landgoederen en parken en langs smalle vaarten, langzaam stromende rivieren en beken. Bij windstil weer wordt beschutting minder belangrijk. De watervleermuis kan ook boven land jagen, relatief laag boven bospaden of op beschutte, open plekken in het bos, en soms hoger tussen de

Veldbezoek

In het plangebied zijn geen bomen aanwezig die geschikt zijn voor vleermuizen om in te verblijven. Het zijn voornamelijk jonge bomen of bomen zonder kieren of scheuren waar vleermuizen in weg kunnen kruipen. In de muren van het monumentale pand zijn net onder de daklijst open stootvoegen aanwezig. Gezien de aanwezigheid van verschillende gebouwbewonende soorten in de directe nabijheid van het plangebied (zoals gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis), kan niet worden uitgesloten dat vleermuizen de spouwmuren als verblijfplaats gebruiken, zowel in het zomer- als winterhalfjaar. Het plangebied en de directe omgeving bieden in de vorm van bosranden en struwelen daarnaast geschikt foerageergebied voor een aantal vleermuissoorten. Door de afwezigheid van uitgesproken lijnvormige elementen in het uitgesloten dat het plangebied onderdeel uitmaakt van een vliegroute.

Afbeelding 5.3 De open stootvoegen van het gebouw bieden toegang tot potentieel geschikte verblijfplaatsen in de spouwmuur voor de gebouwbewonende vleermuizen

Effecten en conclusie - aanlegfase

Het plangebied fungeert mogelijk als verblijfplaats (spouwmuren van het monumentale pand) en foerageergebied (bosranden en struwelen) voor een aantal vleermuissoorten. Tijdens de aanlegfase valt de volgende verstoring niet uit te sluiten:

- 1 vernietiging/beschadiging van verblijfplaatsen
 - treedt op als er bijvoorbeeld na-isolatie van muren plaatsvindt of de muren tot aan de buitenmuur worden gestript
- 2 verstoring van vleermuizen door trillingen in verblijfplaatsen
 - vindt plaats als er in de directe nabijheid van verblijfplaatsen bijvoorbeeld beton wordt gefreesd in muren of de vloer.
- 3 verstoring van vleermuizen door licht en geluid in foerageergebieden en tijdens in- en uitvliegen
 - vindt plaats als in de actieve periode van vleermuizen (maart - november, tussen een uur voor zonsondergang tot een uur na zonsopkomst) wordt gewerkt met kunstlicht of als een geluidsbelasting van meer dan 80dB optreedt ter hoogte van foerageergebieden of invliegopeningen van verblijfplaatsen (zie bijlage I voor een toelichting)

Vernietiging/beschadiging van verblijfplaatsen is een overtreding van artikel 3.5 (lid 4) van de Wet natuurbescherming. Verstoring van vleermuizen is een overtreding van artikel 3.5 (lid 2) van de Wet natuurbescherming

Het is echter niet duidelijk of en in welke mate vleermuizen gedurende de seizoenen gebruik maken van het monumentale pand aan de Brouwerskolkweg 2 als verblijfplaats. Het is hiermee ook niet duidelijk of een overtreding van artikel 3.5 (lid 2 en 4) optreedt. Om te bepalen of de werkzaamheden resulteren in (1) vernietiging/beschadiging van verblijfplaatsen, (2) verstoring van vleermuizen door trillingen in verblijfplaatsen en (3) verstoring van geluid/licht tijdens het in- en uitvliegen van verblijfplaatsen, dient nader onderzoek naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen in het gebouw te worden uitgevoerd (zie verderop).

Nader onderzoek naar de functie van het plangebied als foerageergebied is niet nodig. In de directe omgeving van het plangebied zijn ruim voldoende alternatieve foerageergebieden van gelijkwaardige kwaliteit waar vleermuizen naar kunnen uitwijken in de aanlegfase.

Effecten en conclusie - gebruiksfase

In de gebruiksfase worden geen verblijfplaatsen beschadigd/vernietigd. Daarnaast treedt er met betrekking tot geluid- en trillingsverstoring geen verandering op in vergelijking met de huidige situatie. In zowel de oorspronkelijk (kantoren) als nieuwe bestemming (wonen) zijn namelijk in dezelfde orde van grootte mensen aanwezig en vinden er worden er niet meer verkeersbewegingen verwacht.

Tijdens de gebruiksfase valt verstoring van vleermuizen door licht en geluid in foerageergebieden en tijdens in- en uitvliegen niet uit te sluiten. Mogelijk wordt namelijk aanvullende straat-, tuin-, en huisverlichting geplaatst en vinden er relatief gezien meer verkeersbewegingen in de schemer en het donker plaats omdat bewoners vaak na kantoortijden thuiskomen. Als deze verlichting in de directe nabijheid van bijvoorbeeld een invliegopening van een verblijfplaats van vleermuizen optreedt, werkt deze mogelijk verstoring. Dit is een overtreding van artikel 3.5 (lid 2) van de Wet natuurbescherming.

Het is echter niet duidelijk of en in welke mate vleermuizen in de actieve periode (maart - november) gebruik maken van het monumentale pand aan de Brouwerskolkweg 2 als verblijfplaats. Om te bepalen of er in de gebruiksfase een overtreding van artikel 3.5 (lid 2) optreedt tijdens het in- en uitvliegen van verblijfplaatsen, dient nader onderzoek naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen in het gebouw te worden uitgevoerd (zie verderop).

Nader onderzoek naar de functie van het plangebied als foerageergebied is niet nodig. In de directe omgeving van het plangebied zijn ruim voldoende alternatieve foerageergebieden van gelijkwaardige kwaliteit waar vleermuizen naar kunnen uitwijken in de gebruiksfase.

Nader onderzoek voor vleermuizen

Zowel in de aanleg- als gebruiksfase treedt potentieel verstoring op van vleermuizen:

- aanlegfase: vernietiging/beschadiging van verblijfplaatsen, verstoring van vleermuizen door trillingen in verblijfplaatsen (gehele jaar) en verstoring van vleermuizen door licht en geluid tijdens in- en uitvliegen (maart - november)
- gebruiksfase: verstoring van vleermuizen door licht tijdens in- en uitvliegen (maart - november)

Omdat de aanwezigheid van beschermde functies van vleermuizen in het plangebied niet kan worden uitgesloten, is nader soortgericht onderzoek nodig. Zonder nader onderzoek kan geen gefundeerde basis gevormd worden voor een ontheffingsaanvraag. Het onderzoek heeft daarom als doel de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen te bepalen in het monumentale gebouw aan de Brouwerskolkweg 2. Het onderzoek naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen dient een jaarrond onderzoek te zijn, aangezien het pand jaarrond potentieel biedt als verblijfplaats. Het onderzoek moet voor aanvang van de werkzaamheden zijn afgerond. Indien het onderzoek verblijfplaatsen van vleermuizen in het gebouw aantoonst, dient:

- nader bepaald te worden of een verbodsbepaling van de Wet natuurbescherming wordt overtreden;
- nader bepaald te worden welke mitigerende/compenserende maatregelen genomen moeten worden;
- mogelijk een ontheffing Wet natuurbescherming voor de betreffende soorten te worden aangevraagd.

Als er geen verblijfplaatsen van vleermuizen worden aangetroffen, zijn maatregelen en een ontheffing Wet natuurbescherming in relatie tot vleermuizen niet nodig.

5.2.4 Vogels

Bureaustudie

Het plangebied ligt in een bosrijk gebied in de direct nabijheid van de woonkern van Bloemendaal. De aanwezigheid van voornamelijk bosvogels en vogels van bewoond gebied in en rondom het plangebied is dan ook evident. Zo is de aanwezigheid van soorten als boomklever- en kruiper, glanskop, groene en grote bonte specht, bosuil, houtduif, kauw, ekster, tjiftjaf en verschillende soorten mezen en vinken vastgesteld. Daarnaast is in de omgeving van het plangebied de aanwezigheid van een aantal vogelsoorten vastgesteld waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn, te weten buizerd, havik, wespendif, gierzwaluw en huismus [lit. 11].

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn verschillende algemeen voorkomende vogelsoorten waargenomen. De bomen en struiken zijn geschikt als nestplaats voor verschillende vogelsoorten. Zo is tijdens het veldbezoek een nest van een houtduif in één van de bomen waargenomen. Daarnaast is een mezenkast aanwezig in het plangebied. Er zijn geen holtes in bomen of geschikte broedlocaties in het gebouw waargenomen waar soorten als de bosuil gebruik van kan maken. In of nabij het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nesten waargenomen. Het monumentale pand en de omgeving zijn niet geschikt als leefgebied voor de huismus. Het dak bestaat weliswaar uit dakpannen, maar deze sluiten goed op elkaar aan waarmee er nauwelijks geschikte broedlocaties bestaan. Daarnaast ligt het pand relatief geïsoleerd ten opzichte van andere bebouwing en is er geen geschikt foerageergebied voor de huismus aanwezig in de omgeving in de vorm van open veldjes en overhoekjes.

Afbeelding 5.4 Mezenkast in het plangebied

Effecten en conclusie

Werkzaamheden tijdens het broedseizoen (globaal van 15 maart tot 15 juli) kunnen nesten, rustplaatsen en eieren van vogels beschadigen of vernietigen. Er is dan sprake van een overtreding van artikel 3.1 (lid 2) van de Wet natuurbescherming. Daarnaast kunnen de werkzaamheden tijdens het broedseizoen individuen verstoren. Er is dan sprake van een overtreding van artikel 3.1 (lid 4) van de Wet natuurbescherming. Voor vogels met jaarrond beschermde nesten geldt dat het verstoren van individuen van nest- en rustplaatsen en

het vernielen, beschadigen of wegnemen van vogelnesten ook buiten het broedseizoen verboden is. Voor werkzaamheden aan de Brouwerskolkweg 2 is dit laatste niet aan de orde, aangezien er geen jaarrond beschermde nesten in en direct rond het plangebied aanwezig zijn.

Het verkrijgen van ontheffing voor het verstoren van broedvogels is meestal niet mogelijk.

De effecten op vogels en daarmee een overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming zijn namelijk gemakkelijk te voorkomen, te weten door in principe drie mogelijkheden:

- buiten het broedseizoen werken, dit met risico dat sommige vogels tot in september kunnen broeden;
- voor de start van de werkzaamheden bepalen tot waar de werkzaamheden gevorderd zullen zijn als het broedseizoen start. Potentiële broedplekken zoals struiken, bomen, bosschages, etc. in het plangebied, dienen voor het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden voor broedende vogels door de vegetatie kort te maaien of op andere wijze ongeschikt te maken voor broedvogels;
- de werkzaamheden vlak voor het broedseizoen inzetten en dan continue doorwerken (werkzaamheden niet langer dan enkele dagen stilleggen), zodat vogels niet gaan broeden in het gebied waar gewerkt wordt. Mogelijk is deze optie niet haalbaar gezien de aard van de werkzaamheden.

Als wordt geconstateerd dat in de directe omgeving van de werkzaamheden geen vogels broeden bij de start van de werkzaamheden, vindt geen overtreding van de verbodsbepalingen plaats. Als de werkzaamheden plaats gaan vinden in het broedseizoen, zal er een deskundige moeten vaststellen dat er geen broedende vogels aanwezig zijn. Mochten er broedende vogels aanwezig zijn zal er pas gestart mogen worden met de werkzaamheden (of doorgaan met werken) wanneer er geen broedende vogels meer aanwezig zijn.

5.2.5 Vissen

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. De aanwezigheid en de verstoring van beschermde vissoorten is daarmee uit te sluiten. Nader onderzoek en/of een ontheffingsaanvraag is niet nodig.

5.2.6 Amfibieën en reptielen

Bureaustudie

In het plangebied zijn geen beschermde amfibieën en reptielen waargenomen. In de directe omgeving van het plangebied is de aanwezigheid van verschillende algemeen voorkomende amfibiesoorten vastgesteld. Het betreft onder meer de bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander (beschermingsregime 'Andere soorten'). Daarnaast is de hazelworm ten noordwesten van het plangebied vastgesteld (beschermingsregime 'Andere soorten'). In de directe omgeving van het plangebied zijn ook de rugstreeppad en zandhagedis waargenomen [lit. 11]. Beide soorten zijn beschermd middels de Habitatrichtlijn. In het onderstaand kader zijn de biotoopeisen van de rugstreeppad en zandhagedis beschreven.

Beschrijving biotoopeisen amfibieën en reptielen in omgeving plangebied [lit. 14]

Rugstreeppad

De rugstreeppad leeft vooral in open terreinen met kale, zandige ondergrond. Voorbeeld zijn duin- en heidegebieden, uiterwaarden, oude kleiafgravingen, verlaten zandgroeven, met zand opgespoten terreinen in haven- en industriegebieden en afgeplagde terreinen. De rugstreeppad is verder ook bekend van de polders in Noord- en Zuid-Holland. De rugstreeppad staat bekend als superpionier en duikt regelmatig op bij bouwterreinen en pas opgespoten gronden in stedelijk gebied. In zijn voortplantingswater heeft de rugstreeppad het liefste zo min mogelijk begroeiing. Overwinteringlocaties zijn vaak zandige plekken en bosjes in nabijheid van water, soms wel 1 m diep onder de grond.

Zandhagedis

Zandhagedissen komen voor in zandige, droge, open terreinen in heiden en duinen, respectievelijk met struikhei (*Calluna vulgaris*) en helm (*Ammophila arenaria*) als de belangrijkste structuurbepalende soorten. De aanwezigheid van voldoende zonnige plekken om op te kunnen warmen is een belangrijk vereiste voor het leefgebied van de zandhagedis. Hierbij is optimaal de afwisseling van hoge en lage planten en van plekken met open zand en dichte begroeiing.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek is één kleine watersalamander (beschermingsregime 'Andere soorten') in een regenput in het plangebied aangetroffen. Dit individu is waarschijnlijk in de put gevallen en niet meer in staat geweest eruit te klimmen. De put dient geen functie voor de soort. Er zijn geen andere amfibieën of reptielen waargenomen. Hierbij wordt opgemerkt dat het veldbezoek, met betrekking tot een inventarisatie van amfibieën en reptielen, niet in de meest geschikte periode van het jaar heeft plaatsgevonden.

Afbeelding 5.5 Kleine watersalamander aangetroffen in een regenput in het plangebied

Het struweel in het plangebied en de directe omgeving ervan bieden geschikt leefgebied voor beschermde amfibiesoorten die onder het soortenbeschermingsregime 'Andere soorten' vallen, zoals de gewone pad en de bruine kikker.

In de huidige situatie biedt het plangebied geen geschikt leefgebied voor de rugstreeppad, zandhagedis en hazelworm:

- de rugstreeppad is een bewoner van zandige terreinen met een betrekkelijk hoge dynamiek, zoals de duinen, de uiterwaarden van de grote rivieren, opgespoten terreinen, heidevelden en akkers [lit. 15]. Dit habitat ontbreekt in het plangebied. Daarnaast ontbreekt het in het plangebied aan voortplantingswater;
- Voor de zandhagedis is een gevarieerde en in hoogte afwisselende vegetatie van groot belang, waarbij er voldoende open, zonnige plekken zijn om op te kunnen warmen. Een typisch habitat voor de zandhagedis is dan ook zandige, droge en open terreinen met helm [lit. 16]. In het plangebied ontbreekt het aan geschikte open en zanderige plekken waar de soort overwinteringsholten kan graven. Ook zijn geen open, zonnige plekken aanwezig en er is geen in hoogte afwisselende vegetatie aanwezig;
- De hazelworm leeft op warme, beschutte, halfopen terreinen met vochthoudende bodem zoals bosranden, open plekken in bossen, ruige heidevelden, kalkgraslanden, vestingwerken, bermen van wegen en spoorwegen [lit. 12 & 17] Het plangebied voorziet niet in dit habitat.

Effecten en conclusie

Aanlegfase

De aanwezigheid van amfibieën die onder de Wet natuurbescherming beschermd zijn middels het beschermingsregime 'Andere soorten', is waarschijnlijk in het plangebied. De werkzaamheden kunnen resulteren in het beschadigen of vernielen van rustplaatsen of het doden van dieren. Voor deze soorten geldt echter een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkeling (Verordening vrijstelling soorten Noord-Holland, 3 oktober 2016). Een ontheffingsaanvraag voor deze soorten is niet nodig. Wel is te allen tijde de zorgplicht van kracht.

De rugstreeppad is in de huidige situatie niet aanwezig in het plangebied, maar komt wel verspreid rond het plangebied voor. Het is dus niet uit te sluiten dat de soort poelen en plassen koloniseert die tijdens de werkzaamheden ontstaan of overwinteringsholen graaft in het losse zand van het bouwvlak. Het bouwvlak met los zand kan daarnaast een aantrekkende werking hebben op zandhagedissen. Ze kunnen het terrein in de aanlegfase gebruiken als voortplantingsplaats of overwinteringsplek.

Om negatieve effecten op de rugstreeppad en zandhagedis te voorkomen, moet gezorgd worden dat beide soorten het plangebied tijdens de aanlegfase niet gaan gebruiken. Dit kan door het plangebied voorafgaand aan de werkzaamheden af te schermen met stevig plastic of worteldoek met een hoogte van 50 cm boven de grond en minimaal 10 cm ingegraven in de grond. De voorzieningen die getroffen zijn om het gebied ontoegankelijk te maken moeten zodanig geplaatst en beheerd worden, dat ze hun functie te allen tijde kunnen vervullen. De afrastering dient regelmatig op kieren en op overhangende vegetatie gecontroleerd te worden. Ook moet gelet worden op adequate voorzieningen bij toegangswegen voor bouwverkeer [lit. 15 & 16].

Als deze mitigerende niet worden genomen, bestaat de kans op verstoring of doden van individuen van de rugstreeppad of zandhagedis of het vernietigen van voortplantings- of rustplaatsen. Dit is een overtreding van artikel 3.5 (lid 4) van de Wet natuurbescherming. Dit betekent dat een ontheffing moet worden aangevraagd, waarbij volgens artikel 3.8 (lid 5) van de Wet natuurbescherming moet worden bepaald dat:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- er sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang (zoals de volksgezondheid, de openbare veiligheid), met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu gunstige effecten;
- er geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Gezien de aard van de werkzaamheden (renovatie en woningbouw) is het verkrijgen van een ontheffing op basis van bovenstaande drie voorwaarden waarschijnlijk niet mogelijk en dienen effecten volledig gemitigeerd te worden.

Gebruiksfase

In de gebruiksfase treedt in relatie tot reptielen en amfibieën geen verandering op in het gebruik van het plangebied. In zowel de oorspronkelijk (kantoren) als nieuwe bestemming (wonen) zijn namelijk mensen aanwezig en vinden er verkeersbewegingen plaats.

5.2.7 Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden

Bureaustudie

In het plangebied zijn geen beschermde dagvlinders, libellen en overige ongewervelden aangetroffen. Op ongeveer 1,5 km ten noordwesten van het plangebied, rond het duinwater Het Wed, is de aanwezigheid van de aardbeivlinder en de duinparelmoervlinder vastgesteld. Ongeveer 2 km ten noord- en zuidwesten van het plangebied, in twee bosrijke delen, is de aanwezigheid bruine eikenpage vastgesteld [lit. 11]. Deze drie soorten zijn beschermd via het beschermingsregime 'Andere soorten'.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen vlinders, libellen en ongewervelden aangetroffen die onder de Wet natuurbescherming beschermd zijn. Hierbij wordt opgemerkt dat het veldbezoek, met betrekking tot vlinders, libellen en ongewervelden, niet in de meest geschikte periode van het jaar heeft plaatsgevonden. Het plangebied en de directe omgeving voldoen daarnaast niet aan de (over het algemeen hoge) eisen van beschermde vlinders, libellen en ongewervelden zoals heide, plantenrijke vennen, zuurstofrijke beken, verlandingsvegetaties met krabbescheer, zandstrandjes langs de grote rivieren, bloem- en/of kruidenrijke graslanden, blauwgraslanden, veengebieden, moerassen, bos, stromend water. Daarnaast komen de waardplanten van de soorten niet in het plangebied voor [lit. 18 19].

Effecten en conclusie

In het plangebied zijn geen beschermde vlinders, libellen en andere ongewervelden waargenomen. Op basis van de aanwezige biotopen kan het voorkomen van beschermde soorten (en dus een negatief effect) worden uitgesloten. De aardbeivlinder komt in voornamelijk voor in bloemrijke graslanden en kalkgraslanden. De duinparelmoervlinder komt in de duinen voor in open duingraslanden en vochtige duinvalleien. De eikenpage komt voor bij grotere eiken in zonnige bosranden, eikenlanen, houtwallen, parken, binnenduinen en open plekken in het bos. Deze habitats zijn niet aanwezig in het plangebied. Tevens voldoet (de omgeving van) het plangebied niet aan de eisen van andere beschermde soorten (bloem- en/of kruidenrijke graslanden, blauwgraslanden, veengebieden, vennen, moerassen, bos, heide, zuurstofrijk stromend water en grote rivieren) of komen de waardplanten van de soorten er niet voor [lit. 18 & 19]. Nader onderzoek en/of een ontheffingsaanvraag is niet nodig.

6

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. In de wet en (vanwege de overgangssituatie) in verreweg de meeste relevante beleidsdocumenten heet dit echter nog steeds de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). In deze beoordeling wordt de nieuwe term NNN aangehouden.

6.1 Gegevens

Het plangebied bevindt zich niet in NNN-gebied Het plangebied ligt op ongeveer 75 m van de begrenzing van het NNN (zie bovenste kaart in afbeelding 6.1). De natuurbeheertypen ter hoogte van het NNN bestaan ten noorden van het plangebied voornamelijk uit N08.02 Open Duin en N15.01 Duinbos. Ten zuiden van het plangebied bestaat het NNN uit N08.02 Open Duin, N15.01 Duinbos, N08.03 Vochtige Duinvallei en een klein oppervlak aan N12.02 Kruiden- en faunarijck grasland (zie onderste kaart in afbeelding 6.1) [lit. 20].

Afbeelding 6.1 Boven: begrenzing van het NNN (groen) 2017 ten opzichte van het plangebied (rode cirkel); onder: natuurbeheertypen binnen het NNN [lit. 20]

6.2 Effecten en conclusies

Voor gronden die grenzen aan het NNN, maar daar zelf buiten liggen, gelden volgens het provinciale NNN-beleid geen beperkingen. Het NNN in de Provincie Noord-Holland heeft, in tegenstelling tot Natura 2000-gebieden, geen 'externe werking' die een toets van gebruik aangrenzend aan het natuurgebied verplicht stelt. Omdat het plangebied van de Brouwerskolkweg 2 geheel buiten het NNN valt, is er geen sprake van aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden. Een vergunning is dan ook niet aan de orde.

7

CONCLUSIES

7.1 Gebiedsbescherming (Voortoets)

In tabel 7.1 zijn de conclusies ten aanzien van de Voortoets samengevat.

Tabel 7.1 Conclusies Voortoets

Verstoringsaspect	Effect op de meervleermuis
lichtverstoring	onbekend, nader onderzoek moet functie van het gebouw als verblijfplaats voor de meervleermuis bepalen
geluidverstoring	
verstoring door trilling	

7.2 Soortenbescherming

In de onderstaande tabel 7.2 zijn de bevindingen en conclusies ten aanzien van de beschermde soorten samengevat.

Tabel 7.2 Samenvattende tabel soortenbescherming

Soortgroep	Kans op overtreding Wnb?	Overtreding te voorkomen door mitigatie?	Ontheffing aanvragen?
vaatplanten	nee, aanwezigheid beschermde soorten kan worden uitgesloten	n.v.t.	nee
grondgebonden zoogdieren	nee, voor de soorten die mogelijk in het plangebied voorkomen geldt een vrijstelling in het kader van de Verordening vrijstellingen soorten Noord-Holland. Hiervoor is wel de zorgplicht van kracht	n.v.t.	nee, wel is de zorgplicht van kracht
vleermuizen	ja, werkzaamheden en het gebruik kunnen individuen verstoren (licht-, geluid- of trillingverstoring) of verblijfplaatsen vernietigen/beschadigen (spouwmuur) indien verblijfplaatsen van vleermuizen in het gebouw aanwezig zijn	onbekend, afhankelijk van nader onderzoek naar de functie van het gebouw als verblijfplaats voor vleermuizen	onbekend, afhankelijk van nader onderzoek naar de functie van het gebouw als verblijfplaats voor vleermuizen
vogels	nee, geen jaarrond beschermde nesten aanwezig in het	n.v.t.	nee

	plangebied		
	ja, indien broedende vogels worden verstoord	ja, werken buiten broedseizoen en broedhabitat vóór het broedseizoen ongeschikt maken. Indien haalbaar ook continu doorwerken.	nee, voor het verstoren van broedende vogels kan in het kader van dit project geen ontheffing worden verleend. Effecten dienen voorkomen te worden
vissen	nee, in het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig	n.v.t.	nee
reptielen & amfibieën	ja, gebruik van plangebied door rugstreeppad en zandhagedis is niet uit te sluiten	ja, door het plangebied voorafgaand aan werkzaamheden af te rasteren	nee, mits mitigerende maatregelen in acht worden genomen
	nee, voor de overige te verwachten soorten geldt een vrijstelling in het kader van de Verordening vrijstellingen soorten Noord-Holland. Hiervoor is wel de zorgplicht van kracht	n.v.t.	nee, wel is de zorgplicht van kracht
vlinder, libellen & ongewervelden	nee, aanwezigheid beschermde soorten kan worden uitgesloten	n.v.t.	nee

Invulling algemene zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is een zorgplicht opgenomen. Dit houdt in dat iedereen die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover dat in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zo veel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet. De zorgplicht betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, op zodanige wijze gebeurt dat het lijden zo beperkt mogelijk is. In de praktijk betekent de zorgplicht dat in eerste instantie de vaste rust- of verblijfplaatsen waar mogelijk gespaard moeten blijven. Indien dit niet mogelijk is, vinden de werkzaamheden in ieder geval plaats buiten de kwetsbare perioden voor de aanwezige soorten of vinden de werkzaamheden plaats buiten de verstoringafstand van de betreffende soorten, voor zover dit redelijkerwijs mogelijk is. Bij lokale werkzaamheden wordt voor zover mogelijk in één richting gewerkt en wel in de richting van de uitwijkmogelijkheden, zodat aanwezige mobiele soorten kunnen uitwijken. Deze maatregel wordt in de uitvoeringsspecificatie van de aannemer opgenomen.

Het kan daarnaast voorkomen dat beschermde soorten zich in het plangebied vestigen of begeven na oplevering van de definitieve natuurtoets. Met deze soorten is dan geen rekening gehouden in het kader van de Soortenbeschermingstoets Wet natuurbescherming. Indien het vermoeden bestaat dat er tijdens de werkzaamheden beschermde soorten of (jaarrond beschermde) nesten van broedvogels aanwezig zijn waarmee middels de natuurtoets geen rekening gehouden is, dienen de werkzaamheden ter plaatse gestaakt te worden en dient een deskundig ecooloog ingeschakeld te worden.

Er staat nog niet vast wie de ecologische begeleiding uitvoert, maar de deskundigheid van deze personen moet aan een of meer van de volgende voorwaarden voldoen:

- hij/zij heeft een afgeronde hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie;
- hij/zij heeft een afgeronde mbo-opleiding, met als zwaartepunt de Flora- en faunawet, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten;
- hij/zij is werkzaam voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus;

- hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij de volgende Nederlandse organisaties: Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied;
- hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de monitoring en/of bescherming.

7.3 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt buiten het NNN. Voor gronden die grenzen aan het NNN, maar daar zelf buiten liggen, gelden volgens het provinciale NNN-beleid geen beperkingen. Het NNN heeft geen 'externe werking' die een toets van gebruik aangrenzend aan het natuurgebied verplicht stelt. Omdat het plangebied van de Brouwerskolkweg 2 geheel buiten het NNN valt, is er geen sprake van aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden.

REFERENTIES

- 1 <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=n2k&groep=8&id=n2k88&to pic=documenten>
- 2 HOSPER landschapsarchitectuur en stedenbouw, 2014. Stedenbouwkundige Visie Overveen Brouwerskolkweg 2 e.o. In opdracht van de Gemeente Bloemendaal.
- 3 Structuurvisie Noord-Holland 2040, Kwaliteit door veelzijdigheid, Besluit Actualisatie Structuurvisie door PS – 28 september 2015.
- 4 Provinciale Ruimtelijke Verordening Noord-Holland, december 2016.
- 5 Natuurbeheerplan 2017 Noord-Holland, 27 september 2016.
- 6 Uitvoeringsregeling Natuurcompensatie Noord-Holland, 2 december 2014.
- 7 Ministerie van EZ, 25 april 2013. Definitief Aanwijzingsbesluit Kennemerland-Zuid.
- 8 <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/effectenindicatorappl.aspx?subj=effectenmatrix&tab=1>.
- 9 Provincie Noord-Holland, 2016. Ontwerp Natura 2000 beheerplan Kennemerland-Zuid 2016-2022
- 10 Breedveld, M.J., Stempher, W., de Boer, M.E., 2016. Ontwerpbeheerplan bijzonder natuurwaarden Meijndel & Berkheide. In opdracht van de provincie Zuid-Holland.
- 11 NDFF, periode 2007-2017. Geraadpleegd op 15-03-2017.
- 12 www.soortenbank.nl.
- 13 www.verspreidingsatlas.nl.
- 14 <http://mineleni.nederlandsesoorten.nl>.
- 15 Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, december 2014. Soortenstandaard Rugstreeppad, versie 2.0.
- 16 Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, december 2014. Soortenstandaard Zandhagedis, versie 2.0.
- 17 <http://www.ravon.nl/Infotheek/Soortinformatie/Reptielen/Hazelworm/tabid/1381/Default.aspx>.
- 18 www.vlindernet.nl.
- 19 www.libellennet.nl.
- 20 <https://maps.noord-holland.nl/kaarten/>.

Bijlage(n)

BIJLAGE: LICHT- EN GELUIDVERSTORING VLEERMUIZEN

De actieve periode van vleermuizen betreft de periode tussen maart en november, tussen een uur voor zonsondergang en een uur na zonsopkomst. Dit is de periode waarin vleermuizen door de werkzaamheden (licht en geluid) verstoord kunnen worden. In de overige perioden (overdag en in de maanden december - februari) bevinden vleermuizen zich in hun verblijfplaatsen, weggekropen in holtes en kieren. In deze verblijfplaatsen is sprake van licht- en geluiddemping ten opzichte van de verstoring buiten de verblijfplaats. Daarom mag aangenomen worden dat overdag en in de winterperiode, wanneer de vleermuizen zich in de verblijfplaatsen bevinden, geen verstoring door licht- en geluid optreedt.

Lichtverstoring treedt op als er in de schemer of het donker wordt gewerkt met behulp bouwlampen. Vooral soorten die 's nachts foerageren, zoals vleermuizen, zijn lichtgevoelig en kunnen door het gebruik van lampen tijdens werkzaamheden verstoord raken. Geluidsverstoring zal vooral optreden als gevolg van het rijden met groot materiaal, storten van materiaal, het aanleggen van de weg en graafwerkzaamheden. Omdat veel soorten vleermuizen jagen met behulp van echolocatie of hun gehoor, mag aangenomen worden dat ze gevoelig zijn voor geluid. Er is echter nog relatief weinig onderzoek gedaan naar de effecten van geluid op vleermuizen, maar verschillende onderzoeken tonen aan dat door mensen veroorzaakt lawaai (verkeer, machines) een negatieve invloed kan hebben op het foerageergedrag¹. Zo is aangetoond passief foeragerende vleermuizen bij een verstoring van 80 dB(A) of meer foerageergebieden ontwijken. In afbeelding I.1 zijn de geluidsbelastingen van verschillende soorten werkzaamheden weergegeven². Uit de afbeelding valt op te maken dat bij ontgraven en het af- en aanrijden van vrachtwagens een verstoring van minimaal 80dD(A) optreedt op een afstand van 10 m of minder van de werkzaamheden. Bij pneumatisch beitelen/hameren treedt een verstoring van minimaal 80dD(A) op een afstand van 25 m op.

¹ Schaub, A., Ostwald, J. & Siemers, B.M., 2008. Foraging bats avoid noise. The Journal of Experimental Biology 211: 3174-3180.

² Koek, M. & Wijngaarden, M., van. Nieuwe regelgeving = niet meer heien? Geotechniek, April 2012

Afbeelding I.1 Afstandstabel geluidsbelasting bij verschillende werkzaamheden

Activiteit	L _{wr} dB(A)	Afstand tot activiteit [m]				
		60 dB(A)	65 dB(A)	70 dB(A)	75 dB(A)	80 dB(A)
Heien betonpalen	126	400	250	150	80	50
Heien stalen buispalen	140	1200	850	550	350	230
Heien damwanden	130	550	350	225	125	75
Intrillen buispalen	121	250	150	80	50	25
Intrillen damwanden	125	350	200	125	75	50
Geluidarm aggregaat	93	15	10	<10	<10	<10
Geluidarme pomp	90	10	<10	<10	<10	<10
Compressor	100	35	20	10	<10	<10
Pneumatisch beiten/hameren	119	220	140	75	45	25
Ontgraven	107	60	30	20	10	<10
Zes vrachtwagenbewegingen per uur	106	30	17	10	<10	<10

De gekozen bronsterkten (L_{wr}) zijn gebaseerd op gemiddelde waarden op basis van praktijkmetingen. Grote variaties in bronsterkte zijn in de praktijk mogelijk.

Bij de berekeningen van de verschillende afstanden wordt uitgegaan van:

- gemiddelde bronsterkte volgens de tabel op basis van ervaringscijfers
- volledig harde bodem
- geen afscherming van gebouwen en dergelijke
- ontvangerhoogte 5 meter boven maaiveld
- effectieve bedrijfsduur heien/trillen 6 uur in de dagperiode
- effectieve bedrijfsduur graven, beiten, hameren 8 uur in de dagperiode
- effectieve bedrijfsduur aggregaat, pomp 12 uur in de dagperiode
- geen meteorocorrectie
- geen strafcorrectie voor impulsgekluid